Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

32 605 **Beleid ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking**

Nr. 166 **BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juni 2015

Op verzoek van uw Kamer zet het kabinet in deze brief de volgende zaken uiteen:
1. Nederlandse inzet voor de World Humanitarian Summit;
2. De mogelijkheden die het kabinet ziet om bij te dragen aan de paraatheid van overheden, hulporganisaties en gemeenschappen om tijdig en effectief op rampen te kunnen reageren;
3. Recente humanitaire ontwikkelingen;
4. Activiteiten van Nederlandse NGO's onder de Dutch Relief Alliance.

1. World Humanitarian Summit

De World Humanitarian Summit (WHS) wordt in mei 2016 georganiseerd op initiatief van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. De United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) is verantwoordelijk voor het organiseren van de Top. De WHS brengt regeringen, VN-organisaties, het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven, kennisinstellingen, getroffen gemeenschappen en andere relevante partijen bijeen om een nieuwe agenda voor wereldwijde humanitaire actie overeen te komen. Tijdens de Top moeten nieuwe manieren in kaart worden gebracht om snel stijgende humanitaire noden in een alsmaar complexer wordende wereld het hoofd te blijven bieden. Tijdens de WHS staan vier thema's centraal: effectiviteit van noodhulp, innovatie, noodhulp in conflictsituaties en het verminderen van kwetsbaarheid en risicobeheer.

Proces

De voorbereidingen voor de Top zijn in volle gang. Het afgelopen jaar heeft OCHA verschillende regionale en thematische consultaties georganiseerd om de agenda voor de Top vorm te geven. Zes van de acht

kst-32605-166
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

regionale consultaties hebben inmiddels plaatsgevonden, waaronder een bijeenkomst in Hongarije in februari 2015 waaraan Nederland heeft deelgenomen. Diezelfde maand hebben ook Nederlandse maatschappelijke organisaties een Nederlandse Humanitaire Top georganiseerd, waar ik van aanwezigen heb mogen horen welke kansen zij zien voor versterking van het humanitaire systeem. Zo gaven organisaties aan dat samenwerking met de private sector en academici moet worden versterkt om tot innovatieve oplossingen te komen, dat gender-sensitieve hulpverlening moet worden bevorderd, en dat er meer steun moet komen voor capaciteitsversterking van lokale organisaties.

De agenda en structuur van de Top worden in de komende maanden afgerond. EU-lidstaten zullen hun prioriteiten bepalen en onderling zoveel mogelijk afstemmen. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties zal naar verwachting eind 2015 een WHS-rapport met aanbevelingen uitbrengen.

Het kabinet verwelkomt de Top. Nederland, als één van de 10 grootste humanitaire donoren wereldwijd én als EU-voorzitter tijdens de WHS, heeft een bijzondere verantwoordelijkheid en positie om bij te dragen aan een succesvolle uitkomst. De aanloop naar de Top is niet zonder uitdagingen gebleken. Zo heeft OCHA tot nu toe moeite het proces een duidelijke focus te geven. Bovendien heeft de Top geen bindend karakter, omdat er geen formeel intergouvernementeel onderhandelingsproces aan vooraf gaat. Een aantal vragen over de agenda en uitkomsten van de Top kan daardoor nog niet worden beantwoord. Dit biedt tegelijkertijd ook kansen om het proces te beïnvloeden.

Verwachtingen van de Top

De World Humanitarian Summit komt op het juiste moment. De afgelopen jaren heeft de sterk toegenomen behoefte aan humanitaire hulp in combinatie met de toenemende complexiteit van gewapende conflicten het bestaande humanitaire systeem enorm onder druk gezet. Het kabinet heeft daar vorig jaar op gereageerd door het Nederlandse humanitaire hulpbeleid te herzien en het Relief Fund in leven te roepen.[1] De World Humanitarian Summit biedt de wereldwijde humanitaire gemeenschap de kans om de gevolgen van het veranderde humanitaire landschap in kaart te brengen, om nieuwe donoren en lokale gemeenschappen meer te betrekken in het humanitaire systeem, en om de huidige humanitaire aanpak op de schop te nemen en hulp effectiever te maken.

Op basis van de voorbereidende bijeenkomsten heeft OCHA prioriteiten geïdentificeerd en hier aanbevelingen op geformuleerd. Deze prioriteiten sluiten nauw aan op wat Nederland ziet als de belangrijkste uitdagingen binnen het humanitaire systeem, zoals de beperkte toegang tot en bescherming van slachtoffers in conflictgebieden, groeiende financieringstekorten en de lange duur van crises. Vluchtelingen zien zich gemiddeld 17 jaar gedwongen buiten hun geboorteland te verblijven. Onderzoek toont aan dat verreweg de meesten van hen graag zo snel mogelijk naar eigen land terugkeren, en daarom grotendeels in eigen regio blijven. Nederland dringt er op aan dat deze prioriteiten tijdens de Top worden omgezet in concrete en breed gedragen actie, zodat de eerste World Humanitarian Summit echt verschil zal maken.

[1] Zie Kamerbrief d.d. 19 september 2014 betreffende de herziening van Nederlandse humanitaire hulp en de inzet van het Relief fund, Kamerstuk 32 605, nr. 150

Daarnaast wordt in aanloop naar de Top de mogelijkheid van een *Global Humanitarian Compact* besproken. Het kabinet staat achter het idee van een dergelijke *Compact*. Nederland vindt het belangrijk dat hierin het belang van respect voor internationaal humanitair recht en de humanitaire principes wordt benadrukt. Ook dient het afleggen van verantwoording aan getroffen gemeenschappen en het belang van betrokkenheid van slachtoffers hierin centraal te staan. Vanuit de Top moet het duidelijke geluid komen dat het helpen van mensen in humanitaire nood een collectieve verantwoordelijkheid is.

Nederlandse prioriteiten

Tijdens de Top zal Nederland zich vanzelfsprekend inzetten voor handhaving van internationaal humanitair recht en van humanitaire principes, die voor slachtoffers van levensbelang zijn maar die steeds vaker vergeten lijken te worden. Daarnaast zal Nederland zich inzetten om **innovatie, gender en psychosociale zorg** concreet en hoog op de operationele agenda van de WHS te krijgen. Hieronder staan de concrete ambities van het kabinet.

a) Innovatie

De humanitaire hulpsector moet innoveren. Het is dan ook positief dat innovatie één van de vier centrale thema's op de WHS is. Dit thema sluit naadloos aan op de Nederlandse ambitie om creatief denken over grote humanitaire uitdagingen te stimuleren en de humanitaire sector meer open te stellen voor vernieuwing die leidt tot betere, snellere en effectievere hulp voor mensen in nood. Eind vorig jaar heeft OCHA Nederland verzocht om in aanloop naar en tijdens de WHS op dit terrein een leidende rol te spelen. Op verzoek van OCHA maakt Nederland ook deel uit van het thematische expertteam dat helpt bij de vormgeving van de WHS-agenda rond innovatie. Het kabinet wil bijdragen aan een cultuurverandering binnen een sector die niet altijd ruimte laat voor nieuwe manieren van werken.

Op de Top wil Nederland concrete resultaten behalen. Overeenstemming dient te worden bereikt over de concrete humanitaire uitdagingen waarvoor innovatie met voorrang een oplossing moet bieden. De uitdagingen moeten uit de praktijk van humanitaire hulpverlening komen; van de getroffen gemeenschappen en hulpverleners zelf. Nederland zet zich er vanuit het expertteam voor in om in aanloop naar de Top prioriteiten vanuit het veld in kaart te brengen, en de EU en de rest van de wereld hier achter te krijgen.

Twee innovaties lijken hun nut te hebben bewezen, en moeten worden opgeschaald: het gebruik van *Cash* en *Big Data.* Steeds meer hulporganisaties zijn gestopt met het aanleggen van eigen voorraden van voedsel en producten; in plaats van voedselpakketten geven zij slachtoffers *cash* of *vouchers*. In Syrië en Libanon gebeurt dat bijvoorbeeld al op grote schaal. Dit bespaart geld en logistieke coördinatie, maar helpt ook bij het herstel van lokale markten en geeft getroffen personen meer keuzevrijheid. Het is nu tijd om het gebruik van *cash* binnen humanitaire hulp op te schalen.

Hetzelfde geldt voor de toepassing van *Big Data*. Een groot probleem bij noodhulp blijft het gebrek aan goede informatie over het rampgebied. Door het gebruik van *Big Data* kunnen Tweets, Facebookberichten, sms'jes en satellietbeelden gebruikt worden om zogenoemde *real time crisis maps* te maken en daar veel gerichtere hulp op af te stemmen. In aanloop naar de Top zal Nederland met UN Global Pulse samenwerken om de waarde van het gebruik van *Big Data* binnen humanitaire hulp onder de

aandacht te brengen, en tijdens de Top tot afspraken te komen over optimale benutting ervan.

Ook zal Nederland zich inzetten voor een toename in financiering en expertise voor humanitaire innovatie. Humanitaire organisaties besteden gemiddeld minder dan één procent van hun budget aan *Research and Development*. Bedrijven besteden hier doorgaans zes tot acht keer zoveel aan. Het is begrijpelijk dat donoren hun geld ingezet willen zien voor het direct redden van levens, maar dit heeft wel tot gevolg dat het innovatief potentieel van humanitaire organisaties beter benut kan worden. Op de WHS zal Nederland zich inzetten voor een breed draagvlak en concrete toezeggingen van donoren, humanitaire organisaties en bedrijven op innovatie: er is behoefte aan financiering, maar ook aan denkkracht en de bereidheid om innovaties te delen.

b) Gender

Nederland zal op de WHS ook een belangrijke bijdrage leveren binnen het thema *Serving the needs of people in conflict*. Nederland zal zich inzetten om aandacht voor vrouwen en kinderen, evenals voor psychosociale zorg in conflictsituaties te verbeteren.

Het aantal conflicten en mensen getroffen door conflict neemt wereldwijd toe. Op dit moment zijn ruim 51 miljoen mensen verwijderd van huis en haard als gevolg van conflict. De uitdagingen voor zowel slachtoffers als hulpverleners in conflictsituaties zijn op veel plaatsen enorm. In Syrië wordt de humanitaire gemeenschap bijvoorbeeld geconfronteerd met grove schendingen van het internationaal humanitair recht door strijdende partijen. Op dergelijke uitdagingen zal tijdens de WHS geen definitief antwoord worden gevonden, maar toch kan de Top een rol spelen om toegang tot en bescherming van slachtoffers van conflict te verbeteren. Nederland zal hier sowieso actief steun aan geven, maar bekijkt ook specifiek hoe innovatie hieraan kan bijdragen. Zo zijn verschillende humanitaire organisaties wereldwijd bezig om technologische innovaties op het gebied van drones en mobiele communicatie in te zetten om toegang tot slachtoffers te verbeteren.

Tijdens de WHS zal Nederland zich inzetten voor de uitvoering van gender equality doelstellingen. Daarnaast moet op de Top niet alleen aandacht zijn voor de kwetsbare positie van vrouwen, maar juist ook steun voor de leiderschapsrol van vrouwen en vrouwengroepen tijdens en na een ramp/conflict.

Vrouwen en meisjes behoren veelal tot de zwaarst getroffenen bij rampen en in conflictsituaties. Tegelijkertijd spelen vrouwen een cruciale rol bij de organisatie en uitvoering van noodhulp en bij de wederopbouw van de samenleving na een crisis. In de humanitaire hulpverlening is het van belang onderscheid te maken in de behoeften van vrouwen, mannen, jongens, meisjes en ouderen. Dit is sinds decennia onderkend en opgenomen in internationale humanitaire kwaliteitstandaarden. Ook zijn *gender equality markers* standaard beleidsinstrumenten geworden binnen de VN, NGO's en bij donoren. Aan genderbeleid is dus geen gebrek, maar wel aan de uitvoering ervan. De *gender equality marker* wordt bijvoorbeeld nog niet structureel door VN-organisaties gebruikt om hun humanitaire projecten te classificeren.

In de aanloop naar de Top is – helaas – gebleken dat gender onvoldoende aandacht krijgt. Nederland heeft OCHA hier op aangesproken, en bijval gekregen van andere donoren en maatschappelijke organisaties. Het

kabinet houdt uiteraard nauwlettend in de gaten op welke wijze hier gehoor aan wordt gegeven.

c) Psychosociale zorg

Ook het belang van psychosociale hulp verdient aandacht op de Top. Slachtoffers van een crisis (zowel bij conflict als natuurramp) worden veelal blootgesteld aan psychologische stress. Volgens schattingen neemt het aantal mensen met psychosociale problemen door crises toe met 15 tot 20%, wat kan leiden tot chronische problemen voor individuen en gemeenschappen. Gelukkig wordt het belang van psychosociale zorg binnen humanitaire actie steeds meer onderkend. Sinds kort trainen WHO en UNHCR bijvoorbeeld gezamenlijk stafleden die niet in geestelijke gezondheidszorg zijn gespecialiseerd, om tijdens humanitaire crises signalen van trauma te herkennen en daarmee om te kunnen gaan.

Nederland speelt een actieve rol op het gebied van psychosociale zorg. Zo organiseerde Nederland onder meer hierover een *side event* in samenwerking met Nieuw-Zeeland tijdens de World Health Assembly in mei 2015 in Genève. Ook organiseerde UNICEF eind mei in partnerschap met het Ministerie van Buitenlandse Zaken een symposium met als doel de effectiviteit van psychosociale hulp aan kinderen te vergroten. Nederland brengt dit thema, conform de motie die de Kamer hierover onlangs heeft aangenomen, bij VN-partners, Rode Kruis en NGO-partners onder de aandacht en zet zich in om psychosociale zorg hoog op de agenda van de Top te krijgen.

Graag rapporteert het kabinet hierbij bovendien over de uitvoering van de toezegging die mijn collega Minister Koenders deed tijdens het Algemeen Overleg over Boko Haram (d.d. 23 april) inzake psychosociale zorg. Psychosociale hulp is onderdeel van de uit het Relief Fund gefinancierde NGO-respons ten behoeve van de slachtoffers Boko Haram. Het programma richt zich zowel op de training van gemeenschapsleiders op het gebied van traumaverwerking en -begeleiding als op doorverwijzing naar gespecialiseerde hulp. Aandacht voor psychosociale zorg voor Boko Haram slachtoffers groeit in Nigeria. Zo voeren o.a. UNICEF en IOM programma's uit in Noordoost Nigeria op het gebied van psychosociale zorg. Ook de Nigeriaanse overheid werkt op het terrein van slachtofferhulp. Er is onder andere een *Post Traumatic Stress Disorder* centrum ingesteld in Kano en een opvangcentrum geopend voor door Boko Haram ontvoerde vrouwen en meisjes.

Ik kijk er naar uit de Nederlandse inzet tijdens de World Humanitarian Summit met uw kamer te bespreken tijdens het Algemeen Overleg van 10 juni.

2. Paraatheid

Op verzoek van uw Kamer gaat het kabinet onderstaand in op de mogelijkheden om paraatheid voor tijdige en effectieve rampenrespons, als prioriteit van het Relief Fund, te bevorderen.

Disaster Risk Reduction

De wereldwijde aandacht voor *Disaster Risk Reduction* (DRR) is recent opnieuw sterk toegenomen, met dank aan de *World Conference on Disaster Risk Reduction* (WCDRR) die afgelopen maart plaatsvond in Sendai (Japan). Tijdens deze conferentie is een nieuw internationaal raamwerk vastgesteld voor rampenrisicovermindering voor de komende 15 jaar. Het nieuwe raamwerk zet, in tegenstelling tot het vorige, versterkt

in op het *mainstreamen* van rampenpreventie in duurzame ontwikkelingsprogramma's. Daarnaast zijn nu onderliggende risicofactoren van rampen zoals armoede en ongelijkheid, verstedelijking en niet duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen onderkend en geadresseerd.

DRR omvat het voorkomen van rampen (preventie), het beperken van de effecten van rampen (mitigatie) en het voorbereid zijn op rampen (paraatheid).[2] Preventie en mitigatie zijn inmiddels belangrijke prioriteiten binnen het bredere Nederlandse OS-beleid, met name bij de thema's water en voedselzekerheid. Zo draagt Nederland bij aan de preventie van overstromingen in Bangladesh, Mozambique en Indonesië door een integrale delta-aanpak en door DRR teams beschikbaar te stellen die overheden kunnen adviseren over maatregelen om rampen te voorkomen. Ook helpt Nederland de effecten van rampen zoals droogte te verminderen door kleine boeren weerbaarder te maken tegen klimaatverandering, bijvoorbeeld door het gebruik van droogteresistente gewassen te stimuleren in landen als Mali, Nepal en Rwanda.

In tegenstelling tot preventie en mitigatie richt **paraatheid** zich op activiteiten die ervoor zorgen dat effectiever en efficiënter kan worden gereageerd op een ramp wanneer deze zich voordoet. Als overheden, hulporganisaties en gemeenschappen voorbereid zijn en effectief kunnen reageren op een ramp, redt dit levens en kan sneller worden gestart met het herstel en de wederopbouw. Dit geldt zowel bij natuurrampen als bij conflictsituaties. Paraatheid is dan ook onderdeel van verantwoord humanitair beleid.

Bescherming van en hulp aan burgers is een verantwoordelijkheid van de overheid. Het is cruciaal om lokaal humanitair leiderschap te stimuleren. Lokale overheden, lokale hulporganisaties en gemeenschappen zijn immers de *first responders* bij een ramp. Daarnaast staat samenwerking en partnerschap centraal: lokale en nationale overheid, hulporganisaties en gemeenschappen moeten immers allen voorbereid zijn om op rampen te kunnen reageren.

Uit het verleden is gebleken dat de humanitaire gemeenschap de afgelopen decennia niet altijd voldoende heeft geleerd van de fouten die zijn gemaakt bij rampenrespons. Alleen bij enorme schokken lijkt het systeem tot leren te worden aangezet. Zo heeft de verwoestende tsunami die in 2004 verschillende landen rond de Indische Oceaan zwaar heeft getroffen, geleid tot de introductie van het zgn. clustersysteem om de coördinatie van hulp te verbeteren. Na overstromingen in Pakistan en de aardbeving in Haïti in 2010 zijn afspraken gemaakt over het versterken van leiderschap op alle niveaus van humanitaire respons. Daarnaast heeft de VN recent, naar aanleiding van de ebola-crisis, het *High Level Panel on the Global Response to Health Crises* geïnstalleerd, dat dient te leiden tot aanbevelingen voor grotere wereldwijde paraatheid op gezondheidscrises.

Niet alle overheden zijn bereid om afdoende in rampenparaatheid te investeren, doorgaans omdat de politieke motivatie en prikkels voor dergelijke lange-termijn investeringen ontbreken. Juist in de fase na een ramp bestaat onder overheden vaak grotere bereidheid om te investeren in het voorkomen van en goed voorbereid zijn op rampen in de toekomst. Het is van belang de politieke aandacht na een ramp te benutten en paraatheid te stimuleren. Hierbij kunnen onafhankelijke en systeembrede

---

[2] In discussies met de Kamer en in eerdere kamerbrieven zijn de termen «preventie» en «paraatheid» als onderling uitwisselbaar gebruikt. In deze brief worden de termen omwille van precisie volgens het gangbare humanitaire jargon gebruikt.

evaluaties een belangrijke rol spelen. Nederland zal in de toekomst blijven pleiten om dergelijke evaluaties uit te voeren na grootschalige hulpacties.

Wat doet Nederland al?

Nederland financiert al jaren het *Response Preparedness Programma* dat wordt uitgevoerd door het Nederlandse Rode Kruis. Onder dit programma wordt de responscapaciteit van nationale Rode Kruis verenigingen in bijvoorbeeld Colombia, Zuid-Sudan, Libanon en Tsjaad versterkt. Bovendien leidt het project tot bewustwording van het belang van gecoördineerde rampenparaatheid bij zowel overheden als NGO's. Zo was het rampenmanagement plan van het Tsjadische Rode Kruis de aanleiding voor de ontwikkeling van een nationaal rampenplan door de overheid. Het kabinet is voornemens dit succesvolle programma voort te zetten.

Daarnaast heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken recentelijk samen met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en het Nederlandse Rode Kruis, kort na het opzetten van het Relief Fund, de *Dutch Surge Support* (DSS) faciliteit in het leven geroepen. Deze faciliteit houdt Nederlandse waterexpertise paraat om na een watergerelateerde ramp ingezet te worden indien humanitaire organisaties hier behoefte aan hebben, bijvoorbeeld om verdere overstromingen te voorkomen of om in de eerste fase na een ramp vervuiling van drinkwater en daarmee ziektes te voorkomen. De faciliteit is begin dit jaar voor het eerst ingezet na de overstromingen in Albanië als onderdeel van een EU civil protection team.

Aangezien het merendeel van humanitaire noden voortkomt uit complexe conflictsituaties, is het van belang dat paraatheidprogramma's niet te beperken tot natuurrampen. Nederland geeft sinds kort via het Stabiliteitsfonds bijvoorbeeld financiële steun aan Mayday Rescue, een NGO die in Syrië het werk van de *White Helmets* (burgerbescherming) ondersteunt. Nederland draagt onder andere bij aan aanschaf van sirenes en handboeken en aan het trainen en uitrusten van reddingswerkers om de burgerbevolking beter te kunnen beschermen tegen (lucht)aanvallen.

Wat gaat Nederland nog meer doen?

Bij de oprichting van het Relief Fund is besloten meer bij te dragen aan paraatheid van het humanitaire systeem, zowel lokaal als internationaal. Tot 2017 is hiervoor een budget van 30 miljoen euro uit het Relief Fund gereserveerd. Dit budget zal worden aangewend voor innovatieve en katalyserende projecten die bijdragen aan een tijdige en effectieve rampenrespons.

Ten eerste zijn discussies gaande over Nederlandse financiering van MapAction, een NGO gespecialiseerd in het samenstellen van crisiskaarten. MapAction staat te allen tijden paraat om binnen 48 uur in het veld aan de slag te kunnen om VN-organisaties, humanitaire NGO's en overheden van crisiskaarten te voorzien waarmee zij efficiënter en effectiever hulp kunnen verlenen. Daarnaast assisteert MapAction overheden bij de voorbereidingen op een ramp door hen de juiste data te laten verzamelen die nodig zijn voor een gerichte rampenrespons in de toekomst.

Voorts is het kabinet voornemens de innovatieve manier van werken van het VN Wereldvoedselprogramma (WFP) te ondersteunen. Het WFP heeft innovatieve manieren ontwikkeld om paraatheid in conflictcontext te versterken. Zo gebruiken zij mobiele technologie om op afstand in

moeilijk bereikbare crisisgebieden informatie te verzamelen waarmee hulporganisaties zich beter kunnen voorbereiden op naderende voedselcrises.

Om beschikbare middelen voor paraatheid zo effectief mogelijk in te zetten is het belangrijk om gebruik te maken van kennis van rampenrisico's. Bij *Forecast-Based Financing* (FbF) leiden voorspellingen (*early warnings*) van bijvoorbeeld droogte, overstromingen of stormen in een bepaald gebied automatisch tot actie (*early action*) om de gevolgen van zo'n ramp te verminderen. Zodra voorspellingen uitwijzen dat er een sterk verhoogd risico is op een ramp, komt geld beschikbaar om vooraf afgesproken voorbereidingen te treffen en kunnen gemeenschappen, hulporganisaties en (lokale) overheden in gereedheid worden gebracht. Momenteel worden gesprekken met hulporganisaties gevoerd over hoe Nederland het gebruik van *Forecast-Based Financing* concreet kan ondersteunen.

Uw Kamer wordt op de hoogte gehouden van de verdere concrete invulling van de middelen voor paraatheid.

3. Recente humanitaire ontwikkelingen

Tijdens het AO Noodhulp van 8 april jl. (Kamerstuk 32 605, nr. 165) heeft uw Kamer verzocht om schriftelijk te worden geïnformeerd over de laatste humanitaire ontwikkelingen in Jemen en de Centraal-Afrikaanse Republiek.[3] In de Kamerbief van 21 mei jl. (Kamerstuk 32 623, nr. 151) betreffende het conflict in Jemen is ook aandacht gegeven aan de actuele humanitaire situatie.

Wat betreft de humanitaire situatie in de CAR, valt te constateren dat deze zorgelijk blijft. Het aantal vluchtelingen en ontheemden is niet gedaald ten opzichte van een half jaar geleden. Volgens OCHA waren eind mei nog steeds meer dan 426.000 mensen ontheemd. Een deel van hen verblijft in kampen. Anderen zijn aangewezen op hun eigen overlevingscapaciteiten buiten vluchtelingenkampen. Daarnaast verblijven circa 460.000 vluchtelingen in de buurlanden Tsjaad, Kameroen, DRC en Congo.

De humanitaire respons en coördinatie van hulp zijn gelukkig verbeterd. Zo is de hulp in toenemende mate gericht op mensen buiten de hoofdstad. Helaas is er regelmatig sprake van geweld, ook tegen hulpverleners.

De veiligheidssituatie in de CAR is de afgelopen periode licht verbeterd en tijdens het «*Bangui National Forum*» begin mei is een overeenkomst gesloten tussen de interim--regering en gewapende groeperingen over ontwapening, demobilisatie en re-integratie. Ook kwam een overeenkomst tot stand over het nationale verzoeningsproces in de CAR. Het zal moeten blijken of de overeenkomsten zullen worden nageleefd.

De VN heeft besloten om de Level-3 status, de hoogste classificatie voor humanitaire crisis, te deactiveren. OCHA heeft aangegeven de inspanningen om de mensen in de CAR bij te staan onverminderd te zullen voortzetten. Nederland heeft dit jaar 4 miljoen euro bijgedragen aan het VN *Common Humanitarian Fund* voor de CAR. Dit fonds draagt bij aan

---

[3] Bovendien heeft de Kamer de regering verzocht om Kenia op te roepen de beslissing van de sluiting van het Dadaab vluchtelingenkamp te heroverwegen. De beslissing van de Keniaanse regering om het kamp te sluiten is inmiddels teruggedraaid. De VN Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen António Guterres maakte afspraken hierover met de Keniaanse president Kenyatta tijdens op 6 mei jl.

verbetering van de levensomstandigheden van ontheemden, bescherming van burgers en toegang tot basisvoorzieningen voor kwetsbare groepen. Daarnaast is eind mei een gezamenlijk NGO-programma van 6 miljoen euro in de CAR vanuit de Dutch Relief Alliance van start gegaan. Zeven Nederlandse NGO's werken samen om hulp te leveren op het gebied van voedselzekerheid, bescherming van kwetsbare groepen en water en sanitatie.

4. Inzet Dutch Relief Alliance

Op verzoek van de Kamer (AO Noodhulp van 8 april) wordt in deze brief ook ingegaan op de inzet van de Dutch Relief Alliance.

Op 24 april jl. is de Dutch Relief Alliance (DRA) formeel gelanceerd. Twaalf Nederlandse NGO's zijn aangesloten bij deze alliantie.[4] Onder leiding van een comité bestaande uit drie (wisselende) DRA leden, worden per jaar door de deelnemende organisaties gezamenlijk humanitaire activiteiten ontplooid, in zowel chronische als acute crises. Het doel van de alliantie is om door geïntegreerde en gecoördineerde inzet van de deelnemende organisaties de effectiviteit van de hulp te vergroten en de implementatiecapaciteit te versterken. De meerwaarde van deze innovatieve samenwerkingsopzet is al gebleken bij de pilot activiteiten die eind 2014 van start gingen in Zuid-Sudan en Noord-Irak. Zowel deelnemende organisaties als de VN hebben positief gereageerd op deze eerste ervaringen.

Voor de Dutch Relief Alliance is een totaal budget van 120 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit het Relief Fund voor de periode 2015–2017. Hiervan is voorlopig 70% gereserveerd voor chronische en 30% voor acute crises. Bij de start van de alliantie is gezamenlijk besloten de crises in Zuid-Sudan, Irak, Syrië, de CAR en de ebola crisis te identificeren als hoogste prioriteit onder de chronische crisis modaliteit. In deze crisisgebieden zijn de deelnemende NGO's gestart met een gezamenlijke respons ter waarde van in totaal 50 miljoen euro, waarbij de projecten in Zuid-Sudan en Irak ten laste kwamen van het budget van 2014. De crisis in Nigeria (5 miljoen euro) is daar aan toegevoegd. De Dutch Relief Alliance zal voor het einde van dit jaar een voorstel indienen welke chronische crises volgend jaar in aanmerking komen voor financiering via de alliantie.

Dit jaar is tevens de meerwaarde van de alliantie gebleken bij acute crises. Projecten in Vanuatu, Nepal en Jemen zijn op zeer korte termijn opgestart onder leiding van de acute crisiscoördinator vanuit de DRA, met een totaalbudget van 9 miljoen euro om direct de noden ter plaatse te kunnen lenigen.

Tabel – Overzicht van activiteiten onder DRA in mln euro in 2015

Crisis	*Budget*
Ebola	9.9
Syrië	11.9
Nigeria	5.3
CAR	5.9
Vanuatu	2.1
Jemen	3.0
Nepal	4.0
Totaal	**42.1**

[4] De organisaties in de Dutch Relief Alliance zijn: CARE, World Vision, Cordaid, Oxfam Novib, ICCO/Kerk in Actie, War Child, TEAR, Stichting Vluchteling, Save the Children, Dorcas Aid International, Terre des Hommes en Stichting ZOA.

Met de toename van het aantal crises en bijbehorende humanitaire noden, zoals de afgelopen maanden in Nepal, Jemen en Vanuatu blijft de kloof tussen de wereldwijde vraag naar fondsen en noden groeien. Om die reden blijft de noodzaak overeind om met schaarse hulpmiddelen effectiever en efficiënter te werken een belangrijke doelstelling, in aanloop naar de World Humanitarian Summit, maar ook daarna.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen